

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28— Cor.
Pe jumătate an 14— „
Pe 3 luni . . . 7— „
Pe o lună . . . 2 40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40— franci

Telefon

pentru oraș și întorburan
Nr. 750.

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1a.

INSERȚIUNILE

se primesc la adminis-
trație.

Mulțămite publice și Les
deschis co tă șirul 20 fil.

Manuscrisurile nu se in-
napoiază.

ROMÂNUL

Presă streină și Episcopia maghiarizării.

(—) La mare lucru nu ne-am așteptat din partea presei streine în chestiunea nefericitei Bule Papale, care înalță idolului maghiarizării un altar în cadrele bisericii unite. Înțelegem aci presa austriacă în primă linie, pentru că datoria ei ar fi să se intereseze de tot ceea ce amenință ordinea legală și pacea suveranelor în cuprinsul monarhiei întregi.

Ce-am fi putut aștepta, într'adevăr, dela ziare ca „Neue Freie Presse”, vândute tuturor guvernelor ungurești? Ce-ar fi spus, în contra nelegiuirii consacrate de Vatican, o presă care n'a avut niciodată vre-un cuvânt de osândă pentru politica blestemată a oligarhilor dela Budapesta?!

Cu atât mai mult ne-a impresionat articolul energic al ziarului vienez „Grossösterreich”, unde se tipăresc, fără de sfială și în chip sistematic, adevărurile cele mai crude cu privire la starea de lucruri din patria noastră.

„Grossösterreich” nu este un ziar mare și nu se adresează masselor de prin cluburi, cafenele, birturi; nici nu se vinde la toate colțurile de uliți, precum nici conștiința nu și-o vinde nimănui. Cu toate acestea, „Grossösterreich” este un ziar din cele mai importante în lumea politică austriacă. De când s'a întemeiat, el s'a făcut ecoul credincios al tuturor naționalităților nedreptățite în monarhie și jnta lui supremă este fericirea împărăției Habsburgilor prin fericirea tuturor popoarelor cari o alcătuiesc. Legăturile și influința acestui organ ajung până în cele mai înalte sfere politice și sociale din Austria și de mai multe ori s'a afirmat că articolele publicate de „Grossösterreich” au un răsunet chiar în preajma Aceluia care va conduce, în viitor, destinele popoarelor împărăției dunărene.

Pentru aceste motive se cuvine a da o atenție deosebită și scriselor lui „Grossösterreich” despre faimoasa Episcopie a maghiarizării. Iată ce ne îndeamnă a reveni asupra articolului, pe care l'am semnalat zilele trecute.

„Noua Episcopie greco-catolică maghiară — spune ziarul vienez — este pe de-a întregul o șarlatanie infamă. Papa Pius X a fost mințit și tras pe sfoară, cu afacerea asta, întocmai ca Împăratul Francisc Iosif, contele Berchtold, ministrul de externe și contele

Schönburg, actualul nostru reprezentant diplomatic pe lângă scaunul Papal. Dar partea cea mai frumoasă a lucrului este că armeanul francmason Dr. Lukács și protestantul-calvin, contele Tisza pun temelile unei noi Episcopii catolice în Ungaria! O zi ca aceasta, în care se săvârșește, asemenea faptă, ar trebui să fie considerată drept zi de doliu din partea tuturor credincioșilor catolici din Ungaria.

„Dar unde să mai punem absurditatea și neobrăzarea că românii și rutenii, cari până acuma ascultau în bisericile lor liturghia pe graiul românesc ori slav, vor trebui să asculte de aici înainte predicile pe limba ungurească! și liturghia pe limba veche grecească! Bieții oameni nu pricep o iotă din vechea limbă grecească, iar limba maghiară este limba de stat ce li s'a impus și din care, de nevoie, de abia au învățat câteva buchi.

„Sunt primejduiți în prima linie, românii și rutenii cari trăiesc cam răsleți și cari, fiind desfăcuți din trupul conaționalilor, cu ajutorul cunoscutei geometrii administrative ungurești, au fost nevoiți să învețe ungurește câte ceva. Pentru acești oameni, biserica lor era cel din urmă scut național, la adăpostul căruia mai puteau asculta graiul lor în rugăciuni și predici. Acuma li se va răpi și acest scut, astfel că noua Episcopie nu-i decât o despoiere națională, organizată de un guvern dușman bisericii.

„Urmarea inevitabilă a politicii bisericesti violente, pe care o practică oligarhii maghiari, va fi izbucnirea unei generale mișcări separatiste printre popoarele nemagiare din Ungaria. Rutenii, bine știind că sunt condamnați la demoralizare prin noua Episcopie, se vor îndrepta în masse cătră propagandiștii ruși ortodoxi, iar românii din Ungaria și Ardeal pregătesc de pe acum o mare mișcare, în sensul reunirii ambelor biserici (greco-catolică și greco-orientală) într'o singură biserică națională românească. Cât pentru catolicism, el va recunoaște prea târziu că-și sapă mormântul propriu, dacă se lasă exploatat, de cătră francmazoni și evrei, ca instrument în contra popoarelor nemagiare.

„De fapt, în Ungaria nu există un singur maghiar cu adevărat gr.-catolic, necum 250

mii, cum pretind oligarhii dela Pesta. Cu toate falsificările nerușinate ale statisticii oficiale, nu i-a trecut prin minte nimănui să pretindă că ar exista în Ungaria maghiari gr.-catolici. Această „descoperire” s'a făcut numai după statistica populației din 1910. Spre a se fabrica suma celor „250.000 de maghiari gr.-catolici”, au fost scoși din listele diecezelor de Eperjes, Munkács, Oradea-mare și Gherla, locuite de maghiari romano-catolici, slovaci protestanți, ruteni și români gr.-catolici, — toți românii și rutenii, fiind declarați apoi unguri neaoși!

„Cu privire la ruteni, trebuie să se mai știe că de vre-o doi ani încoace a izbucnit în sânul acestei populații de vre-o 450.000 de suflete o violentă mișcare de separatism față de Roma și ținuturi întregi din Ungaria de nord trec la biserica gr.-orientală. Vina este numai a clerului gr.-catolic maghiar, pe care guvernul l'a hărăzit — de dragul maghiarizării — cu lefuri grozave, pe socoteala bieților ruteni, foarte săraci. Aceștia, de spaima birurilor bisericesti, se aruncă în brațele salvatoare ale bisericii ortodoxe.

„Autoritățile ungurești, urmând tactica lor odioasă, au pornit o campanie de nimicire în contra rutenilor convertiți, au aruncat în pușcării sumedenie de țărani, pe alții i-au făcut să-și ia lumea în cap și pe trei sute i-au dat în judecată, sub pretextul propagandei panrusești. Până azi nu s'a produs nici o dovadă în acest sens, dar există în codul penal paragraful „de agitație” și e destul atâta, ca nevinovații să fie osândiți de tribunalele ungurești. Cu toate aceste prigoniri, mișcarea separatistă cucerește masse tot mai largi în poporul rutean și douăzeci și trei de preoți gr.-catolici au rămas fără credincioși”.

Am reproduș aproape întreg, articolul din „Grossösterreich”. Ne-ar părea bine ca ziarul vienez să fi exprimat mai mult decât o indignare trecătoare, — să fi exprimat grija și hotărârea de îndreptare a celor ce vor avea să ocrotească în viitor soarta mult zbuciumați împărății a Habsburgilor!

Ministrul de honvezi la Karlsbad. Ministrul Hazai petrece de 3 zile la băile din Karlsbad, unde va sta mai multe săptămâni. Partea primă a concediului său ministrul a petrecut-o în Stockholm.

*

Cont. Andrassy împotriva contelui Șt. Tisza. Sub titlul „Teroarea parlamentară și modelul englez” a apărut în numărul de Duminică al ziarului „Magyar Hirlap” un lung articol din penna contelui Andrassy. Articolul acesta vrea să fie un răspuns la scrisoarea deschisă de ducă-năzi a contelui Tisza, în care se încerca justificarea teroarei parlamentare.

Tisza se provoca la exemplele din parlamentul englez, o procedură pe care Andrassy o înfierează ca nefiind demnă de un bărbat serios de stat. Ceeace la timpul său a fost explicabil în Anglia, ba — având în vedere împrejurările extrem de grave de acolo — se putea concede chiar, la noi n'a putut decât să compromită parlamentarismul. Prin teroare nu se poate ajunge la pacea parlamentară atât de mult dorită de țara întreagă, ci numai printr'o politică înțeleaptă de compromise. Afirmatia lui Tisza, că atunci când a dat afară din cameră pe deputații din opoziție și a votat reformele militare, n'a făcut decât a împlini voința majorității și deci voința poporului, Andrassy o numește, cu drept cuvânt, o cinică minciună conștientă, știut fiind cum se creiază în Ungaria majoritățile. Și nobilul conte, cel cu faimosul vot plural, știe să apere astăzi, când e în opoziție, cu cele mai puternice argumente drepturile poporului. Suntem curioși, până când își va păstra nobilul conte Andrassy convingerile pe cari le afirmă acum, răsboindu-se cu rivalul său politic, contele Tisza.

*

Din delegațiuni. Din Viena se anunță: Prima sedință de toamnă a delegațiilor va avea loc abia în 24 Septembrie. Înainte de a se întruni delegațiile, comisiile și în special comisia militară vor ține o serie de ședințe, cari vor face lucrările pregătitoare pentru ședințele complete ale delegațiilor.

*

Bugetul Croației. Membri guvernului Croației au ținut ieri sub președința comisariatului regeșc Cuvaj o conferință, stabilind bugetul Croației pe anul 1913. Proiectul e elaborat în toate amănunțele lui și nu rămâne decât să fie votat de dieta provincială a Croației.

Scrisori politice.

Paris, 19 Iulie.

Ziua de 14 Iulie este o zi scumpă națiunii franceze fiindcă de această dată se leagă amintirea sângerosului și gloriosului asalt și a luării Bastiliei de către poporul parisiian în 1789. Luarea Bastiliei a trebuit să devină un simbol, fiindcă însași închisoarea aceasta, unde au pierit atâția nevinovați, era simbolul absolutismului desfrânat, al privilegiilor nedrepte și al nedreptății în general.

Anul acesta serbarea Bastiliei, devenită o mare serbare *națională* — un fel de 10 mai — a fost și mai strălucită, și mai înălțătoare decât în alți ani. Se știe că miezul acestei serbări îl formează *revista militară* dela Longchamp, câmpul de curse de cai de lângă Paris, unde vine poporul să admire și să aclame pe apărătorii patriei.

Francezii încep să pună un preț din ce în ce mai mare pe armată și au început să ia o serie întreagă de măsuri pentru perfecționarea și sporirea ei. Este firesc ca toată lumea franceză, care are sentimente patriotice (— acum puțini au mai rămas „internaționali” și „antimilitariști”), să vină la Longchamps ca să vadă cu ochii ce progrese a făcut armata, dacă este bine înarmată, bine instruită, gata de război și dacă are acel *moral* care este lucrul principal la o armată: *convingerea că va învinge*.

O mulțime de peste *trei sute de mii* de oameni a venit să vadă armata și s'o aclame. 40.000 de soldați au defilat și au manevrat în fața poporului și în fața presidentului republicii. Trupele au avut o ținută *excelentă*, iar instrucția și armanentul lor n'a lăsat absolut nimic de dorit.

O impresie deosebită au făcut *aeroplanele militare* și baloanele dirigeabile. Aeroplanele se mișcau în aer ca niște șoimi sprinteni; francezii au ajuns la o perfecțiune de admirat în această artă și ei speră că această *nouă armă* va putea să fie întrebuințată cu mare folos într'un viitor război.

Șarja cavaleriei, care a făcut un ateu în timp de război, a stârnit entuziasmul țărilor și a stors admirația specialiștilor tari. Infanteria a fost și la înălțime iar cavaleria a manevrat cu o deosebită agerime și teală.

De altfel serbarea de 14 Iulie din acest an a avut o însemnătate mai mare și prin faptul că a asistat la ea principele (bey-ul) Teodor al României, care e oaspele Franței.

Pentru noi românii această serbare a fost anul acesta cu atât mai interesantă în cât a asistat la ea, în loja prezidențială, *consiliul comunal din București*, care a venit să întoarcă vizita ce consiliul comunal din Paris a făcut-o acum trei luni la București. Dileții români au avut ocaziunea să vadă o revistă militară franceză.

Impresia ce ne-a lăsat revista dela Longchamp a fost că armata franceză este în cea mai bună și că e pătrunsă de un spirit războinic în orice caz ca este *mai bună decât în 1870*. Ceeace am admirat însă din serbare a fost *entuziasmul* de nedescris cu care poporul a primit armata. Acest sfânt entuziasm este un semn că poporul francez așa de viu și așa de glorios în trecut, vrea să mai trăiască așa.

*

Camera franceză a votat, după două furtumoase discuțiuni, *reforma electorală* la ședința sa dela 10 Iulie. Se știe că guvernul Poincaré a avut, în această chestiune, o poziție îndârjită, făcută de socialiști și de cu seamă de *radicali*, cari au reproșat guvernului că noua lege nu asigură în deajuns independența republicii, că *monarhiștii* regali și bonapartiști vor găsi destul teren ca să se afirme și că, în fine, nici spiritul și nici deplinătatea acestei legi nu sunt destul de democratice.

Dispozițiunile principale ale noii legi consacra două principii: *proporționalitatea* reprezentării și principiul reprezentării *minorităților*.

Deputații sunt aleși cu scrutiniul de listă și cu reprezentarea minorităților. Fiecare departament formează o circumscripțiune electorală. Cât privește însă *numărul* deputaților...

Sclipiri zadarnice.

De Corneliu Moldovan.

Sub policandru somptuos, asemeni unui pom înflorit de lumini, în alba încăpere a vastului salon, cea din urmă figură a cadrilului ia sfârșit. Un freamăt de glasuri arginții, și risete limpezi răsună plăcut între pereții împodobiți. Toate frunțile par senine, toate buzele surizătoare... Pe fiecare chip se cetește triumful unei biruințe în fiecare inimă ride fericirea. Nici oboseala trupului, nici vârtejul gândurilor ameteite de frenezia valsului, nici o umbră, nici o durere, nimic nu poate stinge licărirea aceia de noroc, care s'a aprins par'că pentru prima dată în zarea sufletului.

Aci, în lunecuşul oglinditor al salonului, în asurzitoare acorduri ale cântecului de bal și simfonia obscură a tuturor neamurilor de parfumuri, aci, între două glume șoptite cu o dulce obrăznicie, între o privire îndrăzneată și o stringere de mână senzuală, aci, se fabrică fericirea!

Priviți-l pe tânărul acela sclipitor de pomezi, cu ochi radioși veșnic în căutarea unei fete bogate, cu haine fără cusur, cravată fără cută și mânuși imaculate, — tânărul acela, cu sfârcurile musteșilor îndreptate spre cer, care a comandat cadrilul... Un general n'ar fi mai luminos după o isbândă.

Cu câtă grije își cercetează carnetul cu însemnări și pronosticuri psihologice, de teamă ca nu cumva să uite vre-un vals făgăduit, ori vre-un cuvânt de spirit, furat de ziarele străine nepus. Fiecare gest e studiat de mai înainte, fiecare cuvânt își așteaptă succesul. Toate complimentele stăruitoare ori geloziile mărunte deșteptate în treacăt, își au scopul hotărît: vânătoria de aur.

Priviți de-asemena pe domnișoara aceea cu ochi pasionați și gesturi ademenitoare. Fiecare privire plimbată în jur e ca o chemare de iubire, fiecare gest grațios și sprinten are drept țel atragerea unui adorator. Cu cât va fi mai încurajată, cu cât va asculta mai multe „banalități”, cu atât succesul îi va fi mai vădit, — și astfel, prețul scump al rochiei vaporoză și elegante va fi rescumpărat. E frumoasă și tânără, — crede încă în iluzii și mai visează din când în când la metamorfoza unui prinț legendar.

Sufletul ei, obosit de anii care trec, a mai pierdut din încrederea pentru viitor, din poezia fragedă a celor dintâi visuri, iar devotamentul pentru cel care nu mai vine a scăzut. Astăzi s'a deprins cu lumea, crede c'a început să cunoască oamenii, iar viața sterilă pe care o duce, a făcut din ea o resemnată. Râde, glumește, „flirtează”, ca să treacă vremea...

Însă în ceasurile măhnite ale inserării, când sufletul lăcrămează orfan de fericire, iar ziua de mâine se arată amenințătoare și fără nădejde, a-

tunci, se simte umilită de soartă, înfrântă de viață. Și în furtuna celor câteva clipe minime tăcește și gândurile sunt tulburi. Ura, ura, oameni, ura de viață, ura de sine creșterea spumă, năvălește cu furie, nemai putând să stea în acel suflet mic de copil întârziat. Și îi surâde ironic, cu ochii de satir și sârnată de novate, — și atunci, în umbra apropiată a celui care vin, se vede mai mult amantă decât o femeie. E semn că a început căderea...

Intr'un colț al salonului, singur, cu o privire palidă și privire avizată, un tânăr își așteaptă vederea urmărind desenul eteric al perechii care valsează. Dacă desfășurarea tancă a bogatelor grații îi încântă privirea, tuoasa privești îi umple sufletul de o dorință să dansează. Un val de ușoară gelozie îl înconjoară. Se simte descurajat de viață: în locul bucuriei tuturor. Ar vrea și dansul să alunge locul unei tinere, s'o aibă alături să-i asculte suflarea caldă și să-i simtă inima bătaie, dar o clipă să fie părtaș la aceasta dulce răsie a dansului.

Perechile, în sbor elegant, trec rând pe rând și îl înconjoară sgomotoase și vesele, asvârlind în treacăt surâsuri de compătimire, priviri șoptite. Se simte singur, umilit și străin. Rădă du-se într'un colț, sub o oglindă, se privește în lung, și surâde. De teama ridicolului, ar vrea să-și ascunde sufletul râvna josnică ce-l stăpânește.

— Domnul nu dansează?

„Cernovitzer Tageblatt” ideia, ca presa bucovineană să invite presa din România la o excursiune în comun prin „frumoasa și vesela grădină”.

Ați priceput cred, cine's confrății cari se învătă...
St. P. Moldovanu.

Dela „Asociațiune”.

CIRCULARĂ

cătră Onor. Direcțiunile ale despărțămintelor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”.

În circulara cu Nr. 1886 dela 10 decembrie 1911, referitoare la cursurile pentru analfabeți, am fost accentuat, între altele, și următoarele:

„— Pentru a răsplăti întru câtva munca săvârșită, comitetul central a decis să împartă 10 premii de câte 50 coroane între acei preoți și învățători, cari, până la 1 maiu 1912, vor dovedi prin direcțiunile despărțămintelor, că au instruit în scris și cetit mai mulți analfabeți în cursul iernii 1911—12”.

Iar în alineatul ultim al circularii ce v'am adresat cu Nr. 1946 dela 25 decembrie 1911, cu privire la prelegerile populare din despărțăminte, am fost luat următoarele dispoziții:

„Cele mai bune dintre prelegeri să se înainteze comitetului central, care le va censura prin organele sale și le va publica în revista „Transilvania” sau în „Biblioteca populară a Asociațiunii”, ca prelegeri model. Cele mai bune prelegeri model din diferitele ramuri Comitetul central le va premia cu câte 50 coroane.

Fiindcă până la data de față numai puține din Direcțiunile despărțămintelor noastre au satisfăcut acestor dispoziții, le rugăm cu toată insistența, pe cele în restanță, să binevoiască a prezenta comitetului central atât rapoartele, referitoare la cursurile pentru analfabeți, cât și eventualele prelegeri populare model, ce li s'ar fi reprezentat spre scopul indicat.

La cererile pentru premiile puse în vedere pentru instruirea analfabeților să se arate îndeosebi: 1. Cât timp au durat cursurile întocmite spre acest scop? 2. Numele persoanelor, care au luat parte la aceste cursuri; 3. Rezultatele obținute. — Aceste împărțări să fie confirmate din partea directorului despărțământului, de care se ține comuna respectivă, și să se înainteze biroului central al „Asociațiunii” (Sibiu—Nagyszeben, str. Șaguna, Nr. 6), cel mult până în 15 august n. a. c.

Reclamăm de urgență aceste rapoarte, cu a-

tât mai mult, pentru că despre rezultatul cursurilor de analfabeți avem de a raporta adunării generale și pentru că în scopul ținerii acestora am fost distribuit, unde ni-s'a cerut, circa 1000 ex. din Abecedarul de I. Bota.

Primiți, vă rugăm, asigurarea distinsei noastre stime.

Sibiu, în 19 Iulie 1912.

Andrei Bărseanu,
president.

Excedentul 100,561.181 Lei al României.

Ziarul bucureștean „La Politique”, organ oficial al partidului dela putere din România, publică un articol în care se dau amănunte și cifre privitoare la extraordinara înflorire financiară a României care a surprins lumea politică cu neașteptatul excedent de peste o sută de milioane cel mai mare din câte au înregistrat finanțele României până acum, pe exercițiul curent 1911—1912.

Rezumăm părțile esențiale din acest articol. La data de 31 Martie 1912 tezaurul public înregistra un excedent de 100,561.182 fr. 41 cent. Dar e de observat că încheierea exercițiului trebuind să aibe loc abia la data de 31 Sept. viitor, sunt de adăugat la datele înregistrate de tezaur, încasările pe încă 6 luni până la definitivă încheiere ce o va ridica în chip considerabil excedentul.

Dar în acest timp, tezaurul va avea de plătit o sumă de lucrări în curs de execuțiune care nu sunt încă total lichidate, astfel că excedentul se va menține în limitele cifrei de 100 de milioane.

Iată date asupra încasărilor și a cheltuielilor dela 1 Aprilie 1911 până la 31 Martie 1912.

S'au încasat în cursul exercițiului trecut dar nu definitiv încheiat o sumă de 575,952.621 lei 86 bani.

Plățile în comptul aceluiaș exercițiu sunt de 475,391.439 lei 45 b.

Excedent de încasări la 31 Martie 100,561.182 lei 41 bani.

Toate încasările efectuate în cursul celor 12 luni ale exercițiului, prezintă față cu evaluă-

rile, plusuri importante care merită de a fi semnalate.

Impozitele directe s'au ținut aproape în limita prevederilor, având o neînsemnată scădere față de aceste prevederi.

Impozitele indirecte au dat 99,750.874 lei față de 75,900.000 lei câte se prevedea. Monopoliurile statului au dat 76,340.397 față de 70,160.000 cât fuseseră evaluate. Domeniile statului au înregistrat 28,196.166 lei față de o evaluare 28,875.000. Timbrul și taxele de înregistrare o augmentare considerabilă de 38,175.165 lei față de 26,200.000 lei adecă un plus de 11,975.105 lei.

Ziarul compară situația financiară cu cea din anul 1907—1908 când am avut 62,336.898 cel mai mare din câte se înregistraseră relevând elasticitatea finanțelor române care a făcut posibilă acest record, după ce s'au făcut importante degrevări. Dă apoi un tablou comparativ asupra diferitelor articole bugetare cari se prezintă toate cu creșteri mari.

„Suntem în plină dezvoltare economică, în plină prosperitate națională” încheie cu drept cuvânt ziarul bucureștean.

Spicuitor.

Din Deva.

Adunarea cercuală a despărțământului Deva la Nevoies. — Expoziție de țesături și cusături țărănești. — Un accident exploatat tendențios.

Despărțământul Deva al Asociațiunii și-a ținut adunarea generală din ăst-an în comuna Nevoies în ziua de 14 Iulie n.

Comitetul despărțământului ajungând în comună în fața bisericii a fost întâmpinat și salutat în fruntea unui număr frumos de țărani și țărance îmbrăcați sărbătorește, din partea preotului local Ioan Șinca, căruia i-a mulțumit pentru bineventare directorul despărțământului dr. I. Dobre, protopop în Deva, îndată după sosire s'a celebrat serviciul divin, cu care ocaziune dl protopop a ținut o predică potrivită despre urmările rele ale alcoolismului, sbiciuind cu pilde vii patima aceasta înrădăcinată în poporul nostru. După sfârșitul serviciului divin și-a luat începutul adunarea despărțământului prin cuvântul de deschidere al dlui director dr. Ioan Dobre, care în cuvinte convingătoare a desvoltat scopul sublim ce-l urmărește Asociațiunea, indemnând numărul public, în special țărănimea adunată să se înșire sub steagul falnic al Asocia-

indrăznețe, cari v'au plăcut, deși în alte împrejurări v'ar fi scandalizat. A-ți primit străngeri de mână ascunse, priviri pline de dor, cari v'au înfiorat nervii și v'au tulburat mintea. Dar v'ați întrebat, câte din complimentele ce vi-s'au făcut erau sincere, și dacă a-ți fost singurele astă seară, care v'ați bucurat de ele? Nu bănuți poate că acelaș cuvânt dulce a făcut înconjurul sălii, șoptind la fiecare ureche aceeași laudă mincinoasă, aceeași perfidă declarație... Viața dumnevoastră e o înlănțuire de virturi, de minciuni dragi ce nu se mai sfârșesc, și nu vedeți cum anii trec și tinerețea trece...

O nu, viața adevărată e alta... Viața e luptă, luptă crâncenă de cucerire. Fericirea nu vine chemată și idealul se cucerește anevoie. Ca să fi vrednic trebuie să stăruie cu îndârjire, să lupți cu pasiune, să iubești și să suferi... și dumnevoastră nu știți nici ce e iubirea, nici ce e suferința. Vă cheltuiți vremea în surăsuri și cuvinte, și vă otrăviți sufletele în atmosfera parfumată a saloanelor — rămânând cu totul străine de natura primitoare și bogată, de eterna

noastră alma mater, unde clocotește singura și adevărată viață.

Din suferințe mărunte și bucurii sterile vă întocmiți o viață mediocră, în care cugetarea e ipocrită, iar simțirea prefăcută, după cum cer manierele artificiale ale vieții mondaine...

Nu, domnișoarelor, viața adevărată e alta... iubiți cât e mai vreme, iubiți adânc, statornic, înflăcărat, iubiți cât sânteți tinere și frumoase, și nu vă însălmântați de lacrimi... Cea mai dulce parte a iubirii e suferința.

În acest salon strălucitor și împodobit sânt o mulțime de tineri frumoși, voinici, plini de avânt, — priviți-i! Alegeți fiecare pe cel ce vi-i drag, și cu priviri ațintite asupra-i, fermecați-i sufletul cu vraia surâsurilor neînflorite încă, și răscumpărați-i inima cu zimbete, cari vor rodi în viitor. Fi-ți hotărâte, stăruitoare, și biruința nu va întârzia... Căci amândoi aveți de împlinit o solie sfântă pe pământ, să -urtați mai departe făclia vieții, din mână în mână, din fiu în fiu, aprinzând în drum mii de lumini bogate, care să spargă întunerecul veacurilor și să împrăștie

durerea, așa cum pier neourile din răsăritul dimineții. Căci lumina, lumina adevărată și dumnezească se poate fărîmăta în mii și mii de făclii tot atât de scânteietoare și vesnice, fără ca să-și piardă eternitatea strălucirii...

Se făcu tăcere. Părea că cuvintele poetului fuseseră înțelese... Dar n'este o clipă acelaș zimbet frivol răsărea din fiecare buză, un zâmbet ieftin, incolor și fără viață, ca al păpușilor. Nici un gând înălțător, nici o zare nouă în suflet, nici o tresărire, nimic... Numai doi ochi albaștri, liniștiți și visători rămaseră ațintiti în gol, ca și cum ar fi cugetat fără voie la îndărgita cuccire a adevăratei fericiri... O lacrimă sfioasă abia se zărea mijind în adâncurile privirii, asemenea unei stele, căreia e teamă să nu răsară prea de vreme.

„Rev. politică și literară”.

Dr. Balázs Emil

Institut pentru consultațiuni medicale,
TIMIȘOARA, întru Palatul Merbl.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen. Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceeași raze. Electroliză. Metode electrice de vindecare. Massage electrice. Vindecarea bolilor de beșică prin electricitate.

Consultațiuni pentru operare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m. Color din provincie cărora se recare îngrijire mai îndelungată, le stă la dispoziție camere confortate anume

tunei, pe care să-l desvălească cu demnitate și în comuna aceasta, unde comitetul despărțământului a dat de un ogor cu adevărat înțeles. Cuvântarea dlui director a fost acoperită de aprobări. Adunarea a decurs apoi conform ordinei de zi. Secretarul despărțământului dr. Eugen Tatar a dat cetire raportului comitetului din care raport ținem să amintim, că despărțământul Deva în anul trecut a ținut două adunări cercuale, dintre cari mai rodnică în rezultate a fost cea dela Sântindres, a ținut mai multe ședințe de ale comitetului, în cari s'au rezolvat afacerile curente și în fine a aranjat prelegeri populare practice în două comune irunțase ale despărțământului: în Petreni și Hondol. Înainte de alegerea comisiunilor pentru înscrierea de membri și cenzurarea raportului secretarul despărțământului dr. Eugen Tatar a ținut o prelegere practică, disertând despre: „Cum să-ți aperi dreptul!” dând sfaturi practice țăranilor cu pricini de proces mai cu seamă referitor la cartea funduoară, testament și dreptul ereditar.

Până când comisiunile emise au fost ocupate cu înscrierea de membri și respective cenzurarea raportului, directorul a împărțit poporului grațiat un număr însemnat din broșurile primite dela comitetul central și dela particulari.

După finirea adunării cercuale a urmat cercetarea expoziției de cusături și țesături românești din comuna Nevoies aranjată din inițiativa aceasta din partea țăranilor din Nevoiaș sub conducerea d-șoarei Valeria Șinca.

Aflându-se între obiectele expuse mai multe lucruri demne de laudă și urmat — s'a format un juriu, care din contribuiri benevole intrate dela particulari și dela Reuniunea femeilor din comitatul Hunedoara drept încurajare și statuire de pildă a premiat pe următoarele țărane: Victoria Radu, pentru cusături pe cămeși și fețe de perini, Maria Anghe, pentru cusături ajour în alb, Ana Radu și Maria Dinis pentru țesături de culmare, Sofia Savu, pentru țesături de fund de perini, Floarea Popa, pentru covor și Ana Savu pentru țesut de măsăriță.

Ca acestea actul oficios al adunării s'a sfârșit.

Trebuie să amintesc și cazul, care de altcum e în nici o legătură cu adunarea despărțământului, și anume, că un țăran diminecua sub durata serviciului divin, din negrija sa, apropiindu-se de un treac s'a nenorocit rănindu-se grav la partea stângă a obrazului. Ziarele ungurești au eschivat în mod tendențios, ba chiar scârbos cazul acesta, grăbindu-se a-l aduce în legătură — deși fără nici o bază — cu adunarea despărțământului. Adevărul e, că respectivul e rănit grav, dar după spusa medicilor, se va vindeca. Din foile ungurești s'a strecurat știrea aceasta falsă și în unele ziare românești. Fiind-că știrea aceasta este neadevărată rugăm foile românești să nu grăbească îndată a porni după știrile tendențioase și fără bază ale streinilor

Cor.

„Concordia” — pentru fondul ziaristilor.

Tipografia „Concordia” a luat frumoasa hotărâre să dea din venitul tipăriturilor de orice fel ce i-se comandă două procente pe suma fondului ziaristilor români din Ungaria.

Această hotărâre a tipografiei noastre ar putea să fie imitată de toate tipografiile românești. Publicul mare are de acum nobilul obicei să spriginească prin comanda ce face un scop dublu: prosperarea condițiilor de existență a celor mai expuși din rândurile noastre de luptă, a ziaristilor și prosperarea în același timp a unui așezământ de progres național reprezentat de tipografia „Concordia”, care a fost creiată și este susținută de partidul nostru național, aici în Arad.

Adresa „Concordiei” e aceiași ca și a ziarului „Românul” pe care-l tipărește: Arad, Strada Zrinyi, Nr. 1.

Pentru frații rămași pe drumuri peritori de foame.

Glasul de desnădejde al fraților noștri inundați, a găsit răsunetul ce se cuvine în masa vecinic gata la jertfă a publicului nostru român.

Toate sufletele nobile, toate inimile simțitoare se grăbesc a-și trimite obolul lor mântuitor, pentru că niciodată cauză mai demnă de jertfă nu a solicitat dărnicia cuiva.

Este în joc existența a mii de frați de ai noștri, care pier de foame și de lipsă de adăpost.

Semnalând pilda generoșilor donatori de până acum, rugăm toată suflarea românească de pretutindeni să-i imiteze, pentru că este nevoie de ajutorul tuturor spre a se acoperi marele gol, lăsat de cumplitul dezastru.

Fără de o asemenea pildă de solidaritate zădarnică va rămânea speranța noastră de a contribui la ușurarea soartei lor.

Facem deci încă odată apel la toți românii și la toți oamenii de inimă; rugăm săracii și bogații să ne trimită obolul, scăpând din ghiarele morții atâtea zeci de mii de suflete capabile de a munci și de a desvolta energia națională.

Sumele se primesc la adm. „Românul” Zrinyi utca Nr. 1. Arad — Ungaria.

La administrația ziarului nostru au mai intrat următoarele contribuții:

Transport 7683.82

Colecta dlui Emil Andreșan preot, Băla	
dela credincioși pt. frații nenorociți:	
Vlad Ioan a Dănichei	1.—
Vlad Vasilica lui I. Danichi	1.—
Vultur Susana măr. Vlad	1.—
Vlad Alexandru	1.—
Pol Cozma	—20
Rus Teodor	—20
Pol Ioan lui Simeon	—40
Pol Neculae a Ninii	—30
Bodan Arsinte	2.—
Vultur David	—60
Ungur Ioan	1.—
Roșca Neculae	—20
Bodan Anisie	—20
Cotoră Gregoriu	1.—
Oltean Gregoriu	1.—
Huza Anastasia	10.—
Cotoară Teodor jun.	—60
Rus Dumitru	—40
Hintea Petru	—20
Pâncă Teodor	1.—
Huza Ioachim	25.—
Dela institutul „Frăția” Agnita	5.—
Ioachim Muntean protopop, Agnita	5.—
Colectă din Agnita	4.—
„Crisana” institut de credit Brad	30.—
N. N. Halle (Saale)	10.—
Comuna bisericască Bazos, pt. nenorociții din Cebza și Macedonia	100.—
Colecta dnei Văd. Leontina A. Roman, Sassebeș, pt. nenor. din Ardeal și Bănat:	
Văd. Leontina A. Roman	25.—
Ion Drăgan	20.—
Ermîna dr. S. Pacurar	10.—
Dr. I. Elecheș	10.—
Văd. Zinca S. Balomiri	5.—
Sergiu Medean	5.—
Ion Oncescu	5.—
G. Tatar	5.—
N. N.	4.—
Maria de Pop	2.—
Vasilie Aldea	2.—
Ion Băila	2.—
Petru M. Opincar	2.—
Iulian Uvegeș	2.—
Ion Albion	2.—
A. David	2.—
Ana Fülöp	2.—
Ion Stanca	1.—
Iosif Goia	1.—
I. Carpinisean	1.—
E. Medean	1.—
Dr. Sebastian Stanca	1.—

I. Ursu	1.—
N. N.	1.—
Sofia Ordean	1.—
Maria Drașovean	1.—
Total	8000.12

Adunarea plenară a secțiunilor „Asociațiunii”.

Adunarea plenară a secțiunilor s'a ținut zilele trecute sub prezidiul dlui Andreiu Bârseanu, prezidentul Asociațiunii, care în cuvinte calde a îndemnat pe membri la muncă rodnică.

Ca notar a funcționat dl Octavian Goga, care a cetit raportul general despre activitatea secțiilor în anul 1911/12.

Dintre membri ordinari au luat parte d-nii: Dr. Iosif Blaga, Dr. Vasile Bologna, Traian Barzu, Dr. Ambrosiu Chețianu, Aurel Ciortea, Parteni Cosma, Dr. Elie Daianu, Dr. Ioan Lupas, Ioan F. Negruțiu, Virgil Onițiu, T. V. Păcățianu, Ioan Preda, Dr. Ioan Rațiu, Romul Simu, Nicolau Toğan și Arseniu Vlaicu.

Dintre membri suplenți au fost de față d-nii: Dr. Alexandru Bogdan, Dr. Valer Braniste, Dr. Silviu Dragomir, Dr. Onisifor Ghibu, Dumitru Lăpădat, Ioan I. Lăpădat și Victor Păcală.

Dintre hotărârile mai însemnate a ședințelor plenare remarcăm următoarele:

a) hotărârile pentru compunerea unui dicționar portativ al acelor termeni din autorii români, cari la noi sunt necunoscuți și neînțeleși;

b) scoaterea unei ediții amplificate a dicționarului numirilor de localități cu populațiune română din Ungaria;

c) să se inițieze publicarea unei colecțiuni de documente istorice privitoare la istoria Românilor din Ungaria;

d) instituirea unui comitet de redacție pentru revista „Transilvania” în frunte cu dl Oct. Goga;

e) dispoziții pentru sporirea colecțiunii de diapozitive și compunerea unor prelegeri potrivite;

f) continuarea „Bibliotecii școlare”;

g) să se premieze cu premiul de 100 coroane lucrarea prezentată sub motto: „Contabilitatea pentru popor” și să se publice în editura „Asociațiunii”;

h) să se promoveze cu toată stăruința mișcarea cooperativă în sânul poporului nostru;

i) să se susțină și pe viitor postul de conferențiar economic;

k) comitetul central să facă o propagandă de muncă cât mai precisă pe seama conferențiarului economic.

Propunerea intrată dela desp. Cluj pentru înființarea unei secții a științelor de drept, după desbatere mai îndelungată, a fost dată spre studiere secției economice. Mai mult s'a discutat asupra chestiunii reorganizării secției școlare cu școlul de a angaja la muncă, în cadrele ei, toți profesorii școalelor noastre secundare; dar nici cu această ocazie nu a putut fi rezolvită în mod definitiv rămânând să se găsească în viitorul apropiat, o modalitate potrivită pentru deslegarea ei.

Secțiile au fost completate astfel:

1. Secția literară prin alegerea de membru ordinar a dlui Dr. Alexandru Bogdan, iar membrii corespondenți domnii: Ioan Agârbiceanu, Axente Banciu, Stefan Căcoveanu, Alexandru Ciura, Dr. Nicolae Drăgan, Dr. Horia Petra P. Petrescu și Dr. Al. Tiple.

2. Secția istorică prin membri corespondenți domnii: Ioan Bârlea, Dr. Stefan Pop, Dr. Iacob Padu, Dr. Sterie Stinghe și Matei Voileanu.

3. Secția științifică prin alegerea de membru ordinar a dlui Ioan Corbu; iar de membri corespondenți domnii: Tit Liviu Blaga, Alexandru Borza, Iuliu Prodan și Victor Stanciu.

4. Secția școlară prin alegerea de membru ordinar a dlui Dr. Onisifor Ghibu.

5. Secția economică prin alegerea de membru ordinar a dlui I. I. Lăpădatu în locul dlui Dr. C. Diaconovich, care a demisionat; iar de membri corespondenți domnii: Constantin Hertza, Adrian Oțoiu și Constantin Popp.

Cronică externă.

Rusia și Japonia. Ziarul „Daily Telegraph” primește dela corespondentul său din Peking, că între Rusia și Japonia nu se va încheia un nou acord, cât mai mult se va lărgi convențiunea din Portsmouth. Articolul 3 și 8 al acestei convențiuni se vor înlocui cu noue formule, prin cari Japoniei i-se confirmă teritoriul arendat Liaotung, ambelor puteri signatara li se dă o libertate mai mare cu privire la trupe pe teritoriul din sfera lor, teritoriul Mandzuriei va fi ținut închis pentru națiunile neutrale, se permite zidirea de noue drumuri strategice și serviciul la drumurile de fier se va unifica.

La definierea sferelor de influință Japonia primește teritoriul dinspre sud dela latimea geografică 44 grade și spre răsărit dela lungimea geografică 116 grade, iar Rusia primește acțiune liberă înafară de zidul cel mare, înspre apus dela sfera japonică. Japonia recunoaște radiul de 12 mile pe apele teritoriale, proclamat de Rusia și va sprijini zidirea drumului de fier Kiachta. După „Times” ambele puteri își garantează reciproc ajutorul armat în sfera lor, în caz dacă vor fi atacate.

*

Propunerea unei înțelegeri în pricina Macedoniei. Ziarul „Dnevnik” din Sofia, vorbind de modul cum s'ar putea obține o viață mai bună pentru elementele din Macedonia spune că la așa ceva nu se va putea ajunge decât prin o convențiune ce s'ar încheia între România, Bulgaria, Serbia și Grecia.

Baza acestei cooperări să nu fie nici autonomia Macedoniei, nici numirea unui guvernator de către marile puteri.

Între cele 4 state s'ar putea ajunge la o înțelegere numai dacă chestiunea macedoneană va fi tratată ca punct de plecare pentru garantarea și dezvoltarea fiecărei naționalități în parte.

Pe baza acestui principiu cele 4 State se elaboreze un program de reforme pentru Macedonia, pe care să-l impună Turciei și marilor puteri și atunci se va vedea, care din aceste puteri dorește sau nu binele popoarelor crestine din Macedonia.

* * *

Proclamația Sultanului către armată. Sultanul a adresat armatei o proclamațiune care s'a citit Sâmbătă trupelor, după Selamlık și apoi în toate cazărnilor din Capitală.

Textul proclamațiunii e:

În urma demisiunii cabinetului, în conformitate cu Constituția, după ce am luat avizul președinților Senatului și Camerei, am invitat pe Tevfik pașa să primească marea viziră...

Doresc și socotesc necesar, ca noul cabinet să fie compus din personalități de o mare experiență, având opinii independente libere de orice influențe.

Ieri, s'a formulat, în numele câtorva ofițeri, revendicări ce sunt contrarii Constituției, și drepturilor supreme ale Sultanului și califului cari trebuie respectate de toți.

Sunt convins că nu există în armată, al cărui comandant suprem sunt eu, un singur soldat care să poată formula revendicări contrare Constituției pe care au prestat jurământ. Cred că soldații cari au uitat momentan obligațiunile lor militare constituie o infimă minoritate, căci datoria soldatului este respectarea disciplinei și supunerea și ordinea constituie baza devotamentului către calif și tron. Cei cari au calitatea de apărători trebuie să se țină departe de politică să îndeplinească literal ordinele șefilor lor, să se consacre exclusiv apărării patriei. ▲

lucra contrar acestor prescripțiuni ar însemna trădare de neam și patrie. Aceste grave incidente a fost pricina care a îndemnat pe dușman să vină noaptea trecută până la porțile Capitalei.

Promulg prezența iradea însărcinând pe ministrul de războiu s'o citească în toate garnizoanele și s'o aducă la cunoștința tuturor trupelor.

Din Oravița.

Fără protopop. — Artiștii noștri și Valea-Cărașului. — „Însoțirea pentru asigurarea vitelor”.

Oravița, 22 Iulie.

La noi există un scaun protopopesesc, care e vacant. Din nefericire însă, un scaun protopopesesc vacant nu poate da diecezei interesul pe care-l pretinde și astfel am ajuns ca în lipsa unui protopop, preoții să fie arătați Consistorului penărăcă au uitat că chemarea lor este a propune religia în decursul anului în școale, iar că cu începerea noului an școlar, școalele din tract au să fie provăzute cu toate cele de lipsă și învățătorii să-și primească leafa regulat. Socotim însă, că un protopop — care abia de un an și-a ocupat scaunul — nu poate administra două tracte, unde din punct de vedere social, persoana unui protopop e de o deosebită importanță.

*

Vieța noastră culturală începe la sfârșitul primăverii pentru a se sfârși toamna, așa încât se poate spune, că întreaga educație a sufletului nostru ține câteva luni. Căci reprezentațiile de peste an ale diletanților, mai ales a celor dela sate, lasă foarte mult de dorit. Avem o societate de teatru, avem un director artistic și avem buni artiști, dar va zice onor soc. de teatru, n'avem... public. Cum să avem public zicem noi, când ținuturi atât de românești ca Oravița, Lugoj, Vârșet, etc. sunt scoase din programul turneului artistic condus de d. A. P. Bănuț.

Rom. Nr. 143. „Atragem din nou atențiunea publicului nostru asupra acestei manifestații artistice, puse sub auspiciile „Societății pentru fondul de teatru român”. Și noi publicul atragem atențiunea noastră, atențiunea manifestațiunii artistice, precum și atențiunea soc. de teatru.

Sâmbăta trecută s'a ținut aici în Oravița o ședință a proiectat „Însoțiri pentru asigurarea vitelor” hotărîndu-se mutarea sediului la Oravița... Progresul Nr. 27. A trecut anul de când s'a înființat această societate. Era un eveniment de mare însemnătate în lupta noastră economică ce o duceam contra societăților judeomaghiare ajutate de stat, dintre cari, una prin veterinarul cercual înființează agenturi în fiecare sat. Și totuși parcă n'ar fi nimic din mișcarea noastră. Societatea aceasta, după cât știu, își are acțiunile subscrise, urma improtocolată, are un comitet din fruntași, există de mai bine de un an, n'a funcționat nici o scurtă minută, dar își mută sediul, pe care nu știm unde l-a avut, — la Oravița. Romis.

Pentru inundați.

Părintele paroh Isaia Popovici ne trimite următoarea Listă a ajutoarelor colectate de sf sa și distribuite direct pentru care și noi alături cu sfinția sa aducem mulțumirile noastre generoșilor donatori.

I. Dl Dr. Aurel Cioban adv. în Lipova a colectat:	
„Lipovana” Lipova	50.—
Dr. Aurel Cioban	20.—
Ioan Cimponeriu paroh	5.—
II. Dl dr. Pompil Cioban adv. Timișoara a colectat:	
Finanșul Ungureanu avocat	10.—
Julia Lazar văd. de adv.	10.—
„Timișana”	5.—

Dr. Pompil Cioban adv.	5.—
Dr. Traian Putici protopop „Păstorul”	5.—
„Paul Rotariu adv.	2.—
Dr. George Adam avocat	2.—
Dr. Cornel Craciunescu	2.—
Dr. Valeriu Mezin	2.—
Dr. Macavei medic	2.—
Dr. Ioan Dobosian	1.—
Dr. Dim. Borca	1.—
Valeriu Ionescu	1.—
George Ionescu	1.—
Ioan Plavosin preot	1.—
Liviu Rat	1.—
Romul Carabaș, director	1.—
III. Dr. Caius Brediceanu adv. Lugoj	20.—
Total	152.—

Silha (lângă Lugoj) 15 Iulie 1912.

Isaia Popovici
paroh gr.or.

Vlaicu la Lugoj.

— Un nou triumf. —

Primirea lui Vlaicu. — Sborul.

De o săptămână Lugojul era în plină bere. Afișe mari în cele trei limbi ale orașului român, nemțescă și ungurească, anunțau publicului că vulturul Vlaicu va veni să arde în splendide sboruri strălucita isbândă a cerii aerului de cătră un fiu al neamului nostru.

Entuziasmul publicului s'a putut vedea încă în seara de Joi, când gara Lugojului răsunat de aclamațiile imensei mulțimi veni să primească pe distinsul oaspe.

În frumoasele cuvinte rostite, în numele lugojenilor dl Dr. Imbroane, a salutat Vlaicu urându-i bună venire.

Pentru ziua de Duminecă, așteptată cu răbdare, societatea românească din Lugoj, special meseriașii și studenții au desfășurat o activitate neobosită spre a asigura izbândă sărbătoarei.

Sborul

Duminecă de dimineața începu să soscască lumea, între care foarte mulți țărani, veniți din împrejurime, care dădeau un colorat special imensei mulțimi.

Au venit oaspeți din tot Bănatul spre a zista la zbor și prea puțini străini.

Aerodromul ocazional fusese improvisat pe teritoriul „Bărăcii” de lângă oraș. Mulțimea venită să asiste se ridica la aproape 1000 mii de oameni.

La orele 5, uriașa pasăre trasă din țară gar de vre-o 10 feciori voinici, îmbrăcați în costumul bănățesc, urmată de Vlaicu, făcu apariția pe câmp, în aclamațiile publicului. Peste 5 minute se ridică în văzduh, unde în virajii triumfale se roti de mai mult ori asupra publicului, care zguduia văzduhul de aplauze și de aclamații, în timp ce Vlaicu făcea semn cu mâna, stârnind noi furtuni de aplauze din partea celor de jos.

Apoi într'un elan de vultur se avântă mari depărtări, peste oraș, peste vîi, peste turnul bisericii grofului, până peste dealurile dela Hezeriș, dispărând în zare, de unde nu mai vedea decât ca o pată neagră, ca o vrabie.

Aterizarea se făcu cu o admirabilă precizie în uralele triumfale ale publicului care l-a purtat pe umeri până la hangar.

O drăguță d-șoară fetiță a dlui Dr. Dobrin, îmbrăcată în frumosul costum național din Bănat i-a oferit o splendidă coroană de laur din partea „Reuniunii d-nelor române din Lugoj”.

Intrat în hangar dimpreună cu pasărea sa Vlaicu nu a mai voit să mai apară, cu toată manifestația publicului, care doria să-l mai vadă o clipă.

Târziu și cu greu s'au despărțit miile de oameni cari voiau să-l mai vază încă odată pe omul îndrăzneț care, cu câteva clipe înainte răzbătuse cu atâta nepăsare prin înălțimile văzduhului.

Impresia în public a fost extraordinară.

Ungurii extaziați nu-și puteau arăta în destul mulțumirea pentru șoimul valach despre care spuneau că nu e sgârceit de vreme ce a sburat peste oraș și peste câmpie astfel ca să-l vază și cei care nu au plătīt.

Seara a avut loc în cinstea serbătoritului un ospăț, în sala restaurantului „Concordia”, la care a luat parte un public foarte numeros. Corul lui Vidu a desfătat cu frumoase doine bănățene publicul asistent.

Concurs de primire în seminarul junimei greco-catolice stud. din Blaj.

1. Părinții, cari voesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1912/13 în Seminarul junimii române gr.-cat. dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avizați, că termenul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști) este 14 August n. 1912. Cererile de primire sunt a se adresa Preaveneratului Consistor Metropolitan din Blaj, și în ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut nu au fost elevi ai Seminarului junimii, cererile au să fie instruate cu extras de botez, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de revaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și posta ultimă cu acurateță și să declare, că cunosc pe deplin toate condițiunile de primire și se obligă a le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alăture marcele postale de lipsă.

2. Pentru elevi, sunt a se plăti 400 cor., pentru cuartir, vîpt, luminat, spălat, încălzit, scaldă și în caz de lipsă medic și medicină; 8 cor., ca taxă de înscriere pentru ceice vin pentru întâia dată în Seminarul junimei. Taxa de înscriere are să se plătească întregă deodată cu ocazunea înscrierii; iar suma de 400 cor. în două, respective în patru rate anticipative. — În caz de două rate, rata primă va fi de 200 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, iar rata a doua iarăși de 200 cor. și se va plăti în 1 Februarie. În caz de 4 rate, rata primă va fi 100 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, a doua de 100 cor. și se va plăti în 15 cor. Noembrie, rata a treia de 100 cor. și se va plăti în 1 Februarie, iar rata a patra de 100 cor. și se va plăti în 15 Aprilie. Sumele acestea sunt atât de mici încât numai primindu-se regulat și anticipativ pot satisface atâter trebuințe împreunate cu susținerea și îngrijirea elevilor. Altfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii ai căror părinți sau îngrijitori nu-și vor solvi ratele la timp.

3. Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 părechi de schimburi de pânză sau giolgiu, bune; c) cel puțin 6 batiste; d) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin patru părechi de ciorapi sau de obiele; e) 1 saltea (sac de paie) și 2 lepedee (cearșafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe de perini; g) 1 toi sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgiu pentru coperirea patului (de lână și colorate nu sunt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate); i) 1 cuțit, 1 furcută, 1 lingură, pahar și cel puțin 3 servete; l) 1 perie de veșminte și 3 perii de încălțăminte; m) cel puțin 3 ștergare și 2 piepteni, unul des și altul rar.

4. Elevii vor avea proviziunea întregă și anume: a) locuință în sale mari sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă; b) vîpt întreg, adecă dejun, prânz, ojină și cîpă. La dejun vor avea cafea cu lapte ori lapte cu cacao, cu pâne, la prânz 2—3 feluri de mîncari, la cină 1—2 feluri. La prânz în zile de dulce va fi supă cu carne cu sos și friptură cu garnitură, ori mîncare groasă cu carne; eventual zamă acră cu carne sau friptură cu garnitură, iar în zilele de post supa de legume, mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă; Dumineca și în serbători și prăjituri. La ojină pâne cu poame ori alte asemenea. La cină în zile de dulce va fi friptură cu garnitură sau mîncare groasă cu carne, iar în zile de post; mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă. c) Spălatul și cărpitul rufelor. d) Luminat în timpul recerut. e) Încălzit în timp de iarnă. f) În caz de boală medic, medicamente și îngrijirea de lipsă. g) Scaldă caldă în timpul iernii, amăsurat prescrișelor igienii. Afară de aceasta superioritatea se va îngriji, ca elevii mai slabi în studii, pe cât se poate, să fie ajutamați în studiu.

5. Părinții în decursul anului școlar să nu trimită bani la adresa sau la mâna elevilor, ci banii să vie la adresa superiorității, carea se va îngriji să le procure recvizitele de școală, cărțile și celelalte lucruri de lipsă. De asemenea să nu le trimită nici mîncări, căci Seminarul îi prevede cu cele de lipsă. Mîncările, pe cari părinții cu toate acestea le-ar trimite fiilor lor, se vor împărți între toți elevii, iar în caz de cvantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivilor elevi.

6. Părinții sunt avizați că trebuie să răspundă pentru eventualele stricăciuni făcute de fiii lor și să le rebonifice. De sine se înțelege, că pentru obiectele, ce se strică prin folosință, fără vina elevilor, nu se va cere nici o desdaunare.

7. Elevii se vor prezenta în 1 Septembrie în fața superiorității seminariale, însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde vor plăti taxele de lipsă, vor da în samă obiectele și li se va designa mobilierul destinațat spre folosință.

Blaj, 20 Iulie 1912.

Dr. Vasile Suciu,

rectorul Seminarului junimii române gr.-cat. stud. din Blaj

— „Românul“ se găsește de vânzare la chioșcul de ziare dela gara căilor ferate a statului (Staatsbahnhof) din Viena.

INFORMAȚIUNI

Arad, 22 Iulie n. 1912.

Gheorghe Coșbuc în Arad.

Duminecă a sosit în Arad iubitul nostru poet George Coșbuc, care se întoarce dintr'o călătorie făcută în Italia, unde a petrecut vr'o șese săptămâni. În Arad iubitul nostru oaspe va sta câteva zile, în care vreme va lua dispozițiunile necesare pentru tipărirea Odiseei lui Homer, cu a cărei traducere s'a ocupat de mai mulți ani. Mătastra traducere a acestei capodopere universale se va tipări în atelierele „Concordiei”; admiratorii marelui poet vor avea fericirea să citească fermecătoarea operă peste câteva luni, când se va pune în vânzare.

Pentru fondul ziaristilor. Stefan Șerban not. com. Romoli, cu ocaziunea fidanțării sale cu d-șoara Mărioara Buzila a solvit pentru fondul ziaristilor suma de 20 cor.

Darul Prea S. Sale Domnului Episcop Dr. Miron E. Cristea. Subscrișul am primit dela P. S. Sa Domnul Episcop Dr. Miron E. Cristea 170 cor. pentru inundații din parohia Petroman. În numele familiilor ajutate exprim și pe aceasta cale adânc simțita mea mulțămītă Prea S. Sale, bunului nostru Arhiepiscop, Vasile Terebențiu, paroh ort. rom. în Petroman.

O serbare românească în Lipova. Duminecă în 21 l. c. Românii din Lipova au avut parte de o frumoasă manifestație culturală, care, cu toate că înainte de câteva zile trupa lui Bănuțiu a dat o reprezentație teatrală, a reușit deosebit de bine.

Cânteculele executate de cor, au fost bine alese și cu multă îngrijire studiate, făcând o foarte bună impresie dragostea de arta românească, de care a dat probe clasa de mijloc din Lipova. Bine a recitat și al E. Ciorogari un monolog de M. Bălăior, iar ce privește piesa dlui Dr. S. Stanca „Pribegii”, deși cam slabă, a fost salvată de jocul reușit al actorilor improvizați, cari contrar obiceiului de prin alte locuri, și-au învățat deosebit de bine rolurile, fără să se lase pe sufler, se simțiau și se mișcau foarte sigur și degajați pe scenă, cu cure păreau familiarizați. În deosebi am remarcat jocul inteligent al dlui Hodăgiu și al dlui Inv. Putici, care are deosebitul merit de a fi trezit în millocul meseriașilor români din Lipova interesul pentru arta românească. Munca d-sale depusă în acest scop îi face toată cinstea.

Solidaritatea popoarelor de rassa latină. Imposibil de negat faptul că există în zilele noastre o tendință foarte pronunțată a neamurilor de aceeași gintă, de a-și strânge cât mai mult rândurile. Anglo-saxonii din Europa și din America, lucrează de mult în acest scop; deasemenea și popoarele germanice din continentul nostru. Neamurile de gintă latină nu se lasă mai pe jos. Italienii au dat cel mai frumos exemplu, prin înțelegerea pe care au încheiat cu Franța în vederea salvagărdării intereselor lor comune în basinul mediteranean. Dar alipirea lor de Franța, fiica cea mare a gintei latine, merge și mai departe. Liga franco-italiană care s'a format în ambele țări face progrese uimitoare. D. Tittoni, ambasadorul Italiei la Paris, sprijinit de francezi, a pus bazele unei alte ligi, în scopul de a cultiva

MINISTERUL FINANTELOR
Direcțiunea Contabilității Generale a Statului
și a Datoriilor Publice.
Datoria Publică.

Nr. 52532

22 Iunie 1912

PUBLICAȚIUNE

A 32-a tragere la sorti a titlurilor de rentă 4%, amortibilă din a. 1896, împrumutul de Lei 90.000.000 se va efectua în ziua de **19 Iulie** (1 August) 1912, la ora 10 dimineața în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de Lei 705.500 în proporția următoare:

35 titluri de câte Lei	5.000	Lei	175.000
84 „ „ „ „	2.500	„	210.000
214 „ „ „ „	1.000	„	214.000
213 „ „ „ „	1.000	„	106.500

546 titluri p. o valoare nominală de Lei 705.500

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Contabilității Gen.
a Statului și a Datoriilor Publice.

D. Petrovici.

Se caută

DOI BĂEȚI din casă bună, cari posed 1-3 clasă gimnazială, reală sau civilă, ca învățăcei în prăvălia de băcănie și ferărie a firmei.

B. Popovits și Fii
în Hațeg (Hátszeg).

Anunț

Voiind a mă retrage, vând **PRĂVĂLIA MEA MIXTĂ** aflătoare de 25 ani în piața orașului Timișoara.

Existență sigură, românii sunt preferiți. Reflectanții să se adreseze deadreptul la mine.

Constantin Țăran

Timișoara Temesvár, (Gyárvaros.)

ATELIERUL DENTISTIC

mi-am mutat din Strada Forray pe piața SZABADSÁG-tér.

Garnituri de dinți fără pod,

pe cari cu abatere dela sistemul vechi nu le mai lucrăm din cauciuc, ci din cele mai nouă materii inventate, cari sunt fără nici un miros și gust, nu se tocesc și nu se frâng.

Lucrări în aur și platină executăm pe lângă prețurile cele mai moderate.

med. BERTALAN KURZER și
ERNŐ VIDOR de Márfa.

Polacsek Henrik,

strungar artistic

Budapesta VII., Nagymezőutca 31.

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima calitate, ca bile pentru popici Lignum-Sanctum, apoi articola pentru aranjamentul cafenelelor, precum: bile, dacuri pentru biliard, șahuri, domino, rapentru ziare, în prețuri foarte moderate. Totodată iau în întreprindere totfelul de reparații în bransa mea, în preț mic. Comandele din provincii se execută prompt și solid.

Prima calitate

Mașini de cusut „Singer” calitate bună pentru femei cu 60 K. (karikahajós) tot pentru femei 84 K., centralbobin 94 K., cu 5 cutii din oricare soi 110 K., cu luntre scufundătoare (stúlyesztű karikahajós) — centralbobin fără sunet, artistic lucrate, un adevărat decor pentru casă cu

130 cor. precum și biciclete cu 104 cor. pe lângă garanție de 5 ani — liferează:

KRAUSZ HENRIK

Budapest, IV., Veres Pálné-u. 40

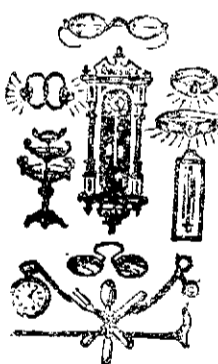
Revanzătorilor le dau rabat. — Catalog la cerere trimis gratis și franco.

KANDEL ZSIGA

orologier gluvaerglu-optic

DÉS-Fötér

Sucursala Gyulafehérvár

Cel mai mare depozit de tot felul de ciornice de aur și argint precum și ciornice de metal și nickel. Articuli de argint de China Berndorfer Cristofle și tacâmuri de argint. Ochelari și zwickeri de Rathenov. Articole optice de aur și argint Gramophone și plăci. — Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiincios. Prețuri moderate.

Anunț

Pentru farmacia S. BLAGA din Turnu-Severin, România se caută

2 practicanți

absolvenți de liceu. Reflectanții se vor adresa direct proprietarului farmaciei.

„IANER” cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs higienic pentru curățirea și înfrumusețarea pielii.

Înlătură petele galbene, bucele pricinuite de înferbințeli, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes.

1 teglă 1 cor.

„IANER” pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, care acoperă încreșturile și e cu totul nestricăcioasă în culorile: roză, albă și cremă. 1 cutie 1 coroană.

„IANER” săpun. 1 bucată 60 fleri.

„IANER” pastă pentru dinți. 1 doză 1 cor.

„IANER” apă pentru gură. Bună pentru dinții scorburoși și burețeși, contra mirosului greu de gură. 1 stiolă cor. 1.60, jum. stiolă 80 fl.

„IANER” esență pentru păr. Excelentă pentru înlăturarea mătreței și contra căderii părului. 1 stiolă, 1 cor. 30 fl.

„IANER” pomadă pentru creșterea părului. — 1 teglă 2 coroane.

„IANER” vâpseală pentru păr pentru a colora în negru, brunet, ori în blond părul sur și cărunț. Nereșita colorii e eschisă. La comanda să se noteze că părul încărunțit în ce culoare să se vâpsească (negru, brunet). Un carton 4 coroane.

„IANER” apă, care face părul blond,

Pentru a vâpsi în timp scurt, în băl. auriu, părul blond roșu, chiar și brunet ori negru. 1 stiolă 4 coroană.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476

Pentru înconjurarea contrafacțiilor numai „Preparatele lui Rudolf Ianer” ieșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare” a lui Rudolf Ianer, Temesvár, Gyárvaros Fő-ut 72.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4½ și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele acele.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plătire în rate

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminare cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimis specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura generală comerclală.

Palmer Mátyás

Temesvár-Józsefváros, Hunyadi-utca 6—8.

O mașină de îmblătit

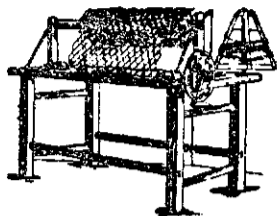
cu cai, puțin folosită, dar în stare bună se află de vânzare ieftin la IULIU MOLNAR comersant, Lippa.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboesală dar Administrației noastre îi poate fi de mare folos. Administrația noastră roagă pe toți ceice târguiesc și comandă din articolele anunțate în foaia noastră, — să amintească că firma a cetit-o în ziarul „Românul”.

Gustați
Berea **SLEPING-car**
din fabrica „Bragadiru.”

Cele mai ex-
celente instru-
mente pentru
săparea de

fântâni arteziene le pregătește și expediază

Várady Lajos,

fabrică de instrumente
Hódmezővásárhely,
VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, com-
munele, singuraticii: singurii pot face să-
parea cu instrumentele mele.

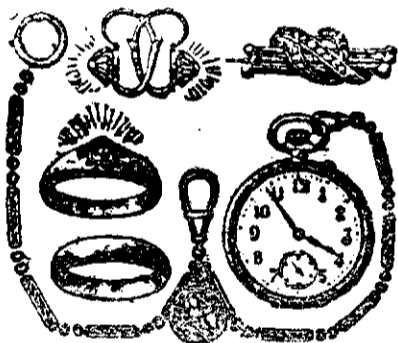
Primlucrător mijlocesc.

Recomand și mașini pen-
tru impletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimit gratis și franco.

Premiat la 6 expoziții.

A. Slepák, giuvaergiu și
ceasornicar
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de
aur, argint și nickel, în ceasuri de părete.
Giuvaerice fine, cu br. Hante, obiecte de lux
în argint și articole opice. În atelierul meu
se reparază ca nouă, lucrurile vechi, anume
giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanția.
Prețuri solide! — Serviciu prompt!

MAȘINI
pentru industria cimentului,

Fabrică pentru țevi
de ciment, presă pen-
tru table de ciment
și aranjează fabrici
complete din ciment

**Hazai fémlemez és cze-
mentgyári gépgyár r.-t.**

BUDAPESTA, VI.,
Relter Ferencz-u. 66.

TELEFON: 93-13.

**CIASORNICE, GIU-
VAERICALE, GRAMA-
FOANE și PLĂCI** —
cu plătire în rate, pe lângă
garanție de 10 ani.

Cele mai ieftine din întreaga țara la

TOTH JÓZSEF,
orologier și chirometric
SZEGED, Dugonics-tér 11.

Mulțime de scrisori de recunoștință! Reparații cu
garanție de 5 ani. Trimit catalog românesc gratuit
și francat. Cele mai bune plăci românești de
gramafon.

Cel mai frumos și cel mai ieftin
cadou și suvenir este inelul
cu litere alui Fischer, care se
poate lărgi și strânge, cu literă
după plac. — Prețul în bani
gata: inel de argint, aurit 2 cor.
inel de aur 14 carate 5 cor. și
aur cu mărgăritare și pietri turchestan 7-50 cor. cu 3
briliante 38 cor. Porto și împachetarea 70 fil.

Folosește Doamnă

„Crema Margit“ a lui Földes
ca fața să-ți fie curată, tineră și plăcută

„Crema-Margit“ este materia cea mai plăcută de înfrumusețare a doamnelor
din elită și este cunoscută în toată lumea. Putere neîntrecută, stă în compunerea ei
norocoasă, pielea o întinerește și rezultat favorabil se poate vedea în decurs de câteva ore.

Deoarece „Crema-Margit“ o imitează și falsifică, Vă rugăm a cere numai în cutii în-
chise cu marca originală, pentru că numai pentru aceia își ia orice răspundere fabricantul.

„Crema-Margit“ e nestricăcioasă, nu conține untură, compoziție neamestecată,
care în străinătate a produs mare senzație.

Prețul 1 cor. ◀ Săpun Margit 70 fil. ▶ Pudra Margit 1.20 cor.

FABRICA:

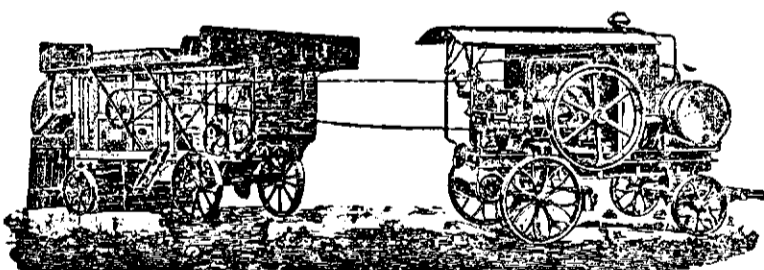
Laboratoriul lui Földes Kelemen

A R A D.

Fabrica de mașini și
turnătorie de metale

Fürst Antal, Timișoara-Fabrică
Ștrul stâng al Begel nr.
11. — (în casa proprie).

Primește spre lucrare: *diferite piese pentru mașini de abur, în orice
mărime. Garnituri complete pentru mori și fabrici de spirt.*
Cilindree se găuresc la fața locului fără desaranjament.

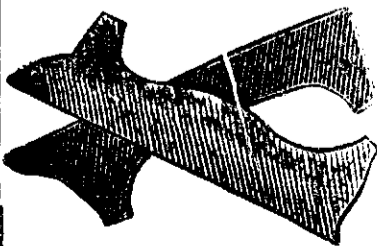
Ori-ce reparație la cazan ori
mașini o face în execuție
solidă, cu preț foarte ieftin.

Fabrică: *Cazane nouă
pentru aburi și dula-
puri p. locomobile.*

Ciselește și curăță cilindree
pentru mori.

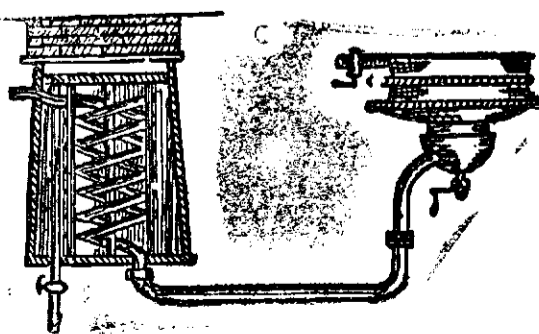
J. Gottstein, fiul, prăvălie de piele și
Nagyszeben, Kleiner Ring 5. accesorii pentru in-
dustria de cojocărie,
curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrute în țară și străinătate. —
Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi
Vachè și opincl. Fețe pentru cisme și ghețe. Ață pentru ma-
șină și cusut. Sfoară de cusut
albă și colorată. Tort diferit. —
Pâslă, barchet, pânză, tălpi de
pâslă și asbeth, garnitură de gumă
și ciorapi de gumă. Șireturi și
postav de curățit ghețele. Cuie
de lemn americane. Calapoade
pentru ghețe și cisme. Cremă
și lac și diferite articole.

Hans Schuster fabrică de obiecte de aramă
ORĂȘTIE, Strada Spitalului.

Fabrică și luferează în cea mai excelentă execuție: **CA-
ZANE** de fier-rachie, precum și garnituri complete
pentru fabrici chimice, fabrici de bere, alcool și rachie, mai

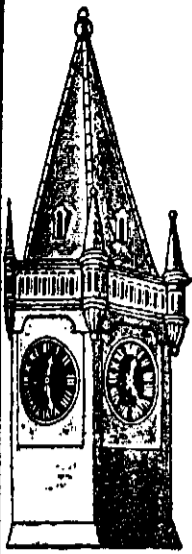

departe vane de
scăldat, — sobe
pentru camere
de baie, cazane
și căldări cu va-
tră și în fine țevi
de aramă roșie
cu prețurile cele
mai ieftine. Cata-
log trimit gratuit.

Fabrica nouă de OROLOGE DE TURN Sarkadi Zoltán & Comp.

fabricanți de oroloage pentru turnuri în
Nagyvárad Damjanics-u. 30.
(Casa proprie)

Recomandă introducerea admirabilelor oroloage de aramă, cari trebuiesc trase tot la 8 zile odată, pentru biserici, palate, primării, fabrici și căsării. Se pregătesc oroloage pentru prețuri convenabile, garanția mai mulți ani. Repararea oroloagelor de turn se execută cu minuțiozitate.

Pregătesc

cupatoare de teracotă, căminuri, vase, glastre, cu prețuri moderate.

Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cupatoarelor vechi și în provincie. Rugând sprijinul mult onor. public:

Magyar István,

fabricant de căminuri și articole de lut
Temesvár-Gyárvaros, Kém-u. nr. 16.

Leitner Sándor mechanic și electrotehnic Cluj-Kolozsvár, str. Deák Ferencz nr. 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: casse de bani, biciclete, mașini de cusut, gramofone și mașini de scris. Primește orice muncă de bransă, precum: introducerea soneriilor, a luminii de electrice și a diferitelor motoare.

PORTLANIT

veritabile de Zimony **ardesie de asbest** cel mai bun material al timpului de față pentru acoperirea caselor. Pentru durabilitate garanță de 50 ani. Unicul loc de vindere

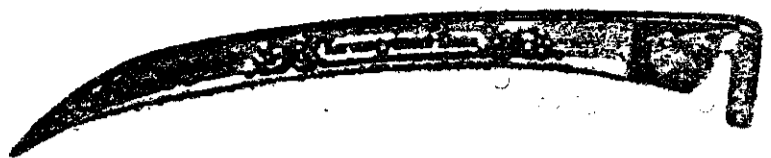
la fabrica de mobile de lemn alui

Ludovic Fülöp,
ARAD, Hajó utca 1.

Telefon 75.

Prospecte gratuit.

Să ne credeți că este în interesul D-tră dacă comandați coasa „Koronagyémánt”

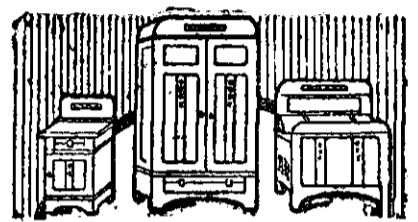
Cu coasa „Koronagyémánt” bătută odată se poate cosi ziua întreagă deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele și mol nu se găsesc între ele. **Pentru trăinicia fiecărei bucați garantăm.**

75 80 85 90 95 100 110 cm. la comanda de 10
Prețul: 1 buc. 1'80 1'90 2.— 2'20 2'40 2'50 2'60 cor. buc. 1 se dă rabat.

Comandele se pot face prin trimiteră banilor înainte sau pe lângă rambursă la **Lengyel Testvérek** magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

FABRICA DE MOBILE

care formează proprietatea mea în tenița din Aiud, fabrică de mobile nou aranjată și magazin, precum și întreprindere de pompe funebre
Urmașul lui Baumann Arnold

LAHNI KÁROLY, Alba-Iulia (Gyulafehérvár) vis-à-vis de Tribunal.

Magazin de aranjamente, dela cele mai simple până la cele mai frumoase, pentru prânzitoare, dormitoare saloane și camere, covoare, perdele și învalitoare de masă, matrațe de foi cu cadru de lemn și fier. — Serviciu prompt și conștiințios cu prețurile cele mai convenabile. Pentru durabilitatea mobilelor executate în fabrica mea ofer garanță.

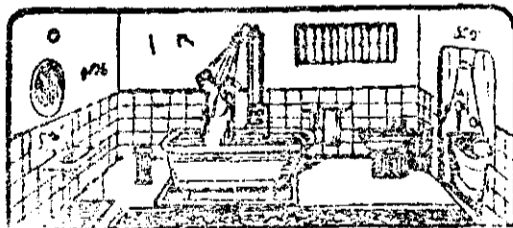
EDUARD LEXEN,

tinichigiu și antepriză de instalațiuni

Brașov, Atelier: Strada Lungă Nr. 63.
Frăvâlie: Strada Gabel Nr. 2.

Telefon Nr. 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiță, vase pentru spălat și altele. **Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.**

Lampe de carbid de toffelul dela 3 coroane în sus. — — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Kirsteuer Aladár

sculptor

în SIBIIU (Nagyszeben), str. Faurilor n. 17.

Primește executarea a toffelul de

obiecte de sculptură

de ghips, piatră, ciment, lemn etc. figuri și ornamente executate foarte frumos.

Specialist în lucrări de mână liberă pe fațade sau în interiorul zidurilor.

Pregătește figuri întregi, busturi, statuete-relieuri din piatră sau metal. Modele mai mici pentru ziduri și construcții.

Mare atențiune!

Sam. Wagner

Prima turnătorie de fer sibiiană. — Fabrică de mașini agricole. — Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de totfelul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică HOFHERR dela cea mai mică și până la cea mai mare; nu mai puțin recomandă și totfelul de articole pentru edificări precum Cement de Portland și Roman din Beocin, traverse, trestie, carton cătrănit pentru învălit, pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și orice fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanță cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

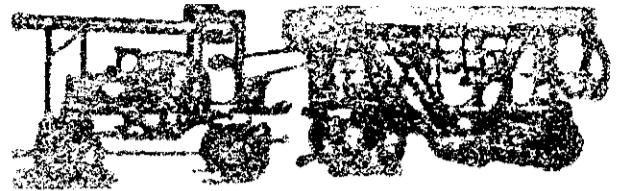
Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, până nu veți vizita în prima linie această mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiințios.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații, și vă feriți de excroci.

400 decorațiuni și 36 premii de stat.

Motoare „OTTO” original.

Locomobile de benzin și Garnituri de trierat cu motoare complete. Motoare de sine mișcătoare. Motoare de ulei brut și gaz sugător

construște în cele mai bune condițiuni

LANGEN & WOLF

FABRICĂ DE MOTOARE.

Filiala: Timișoara-Iosefin, Stada Bonnaz No. 12.

Cereți gratis cataloage și prețuri curente!

Se caută reprezentanți solizi!

Peste 106.500 bucăți funcționează în toată lumea!

Cea mai veche și mare fabrică de motoare din lume!

Cineci fabricii cu aproape 8000 lucratori și funcționari!

Credit pe ipotecă, pe cambii și pentru ofi-
cianti mijlocește :

HERZOG
SÁNDOR

ARAD, str. Weitzer János nr. 15.

Nr. telefonului 376.

Sticlar pentru zidiri și portaluri

(magazîn de table de sticlă și de oglinzi).

Execut lucrări pentru zidiri noi, sau totfelul de reparări prompt și cu prețuri ieftine. Expediez ieftin rolete mecanice de pânză și trestie
- - pentru ferestri - -

FRIED FERENCZ

ARAD, strada gróf Apponyi Albert nr. 15—16.

TELEFON 909.

TELEFON 909.

Dacă suferi în dureri de stomac,

dacă ești lipsit de apetit, dacă ți-e rea mistuirea sau dacă ai dureri cari provin din aseasta, cum sunt dureri de dinți, sgârciuri, arsuri, apăsare în stomac, iritație de vomare, greață, răgăieli, etc.

folosește:

Purgativul de fier (epehajtó) de Rozsnyai,

care e cel mai bun mijloc pentru vindecare în vreme scurtă, chiar și în cele mai neglijate cazuri de boală.

O sticlă costă 40 fleri; o duzină 4 coroane
80 fleri.

Se capătă la singurul preparator

Farmacia

ROZSNYAY M.

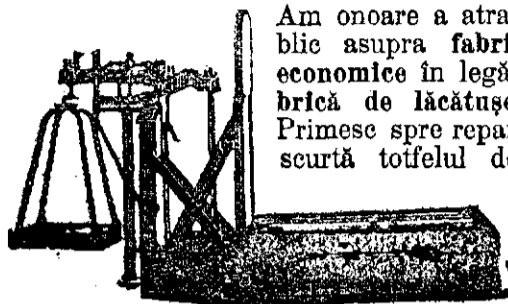
A R A D.

Cu prilejul expoziției industriale din Lugoj premiat cu cel dintâi premiu cu: „DIPLOMĂ DE ONOARE”.

TÓTH ELEK

Turnătorie de fier și metal, țesătorie de fer și fabrică de mașini

TELEFON nr. 22. LUGOJ - LUGOS TELEFON nr. 22.

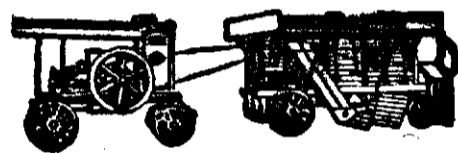
Am onoare a atrage atențiunea on. public asupra fabricii mele de mașini economice în legătură cu noua mea fabrică de lăcătușerie și de cumpene. Primesc spre reparare ieftin și în vreme scurtă totfelul de mașini economice, mașini de imblătit, locomobile, părți de mașini, motoare ori străformarea lor, mori, cazane,

cumpene, pompe, tulumbe, etc. Indreptarea osiilor mașinilor de imblătit, etc. Benzin, motoare, absorbitoare de gaz pentru oleu brut, ori transportarea părților alcătuitoare în timp scurt, cu prețuri convenabile. Totodată recomand pânzele mele de fir, din fir negru ori zincuite, în orice mărime și cantitate, cu prețuri ieftine de fabrică. La dorință servesc cu prospecte și planuri gratuite.

Fabrică și atelier de reparatură pentru cumpene.

Mare magazin de mașini
:: economice ::

Agentura fabricii de mașini a căilor ferate ungare. Vânzare demotoare

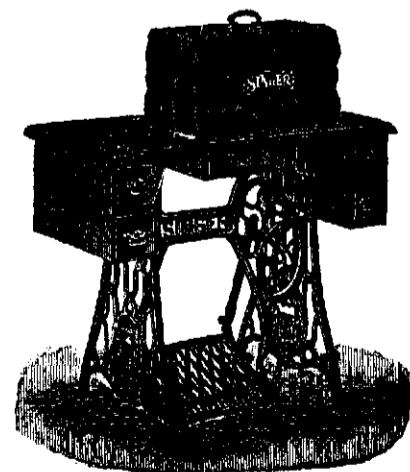
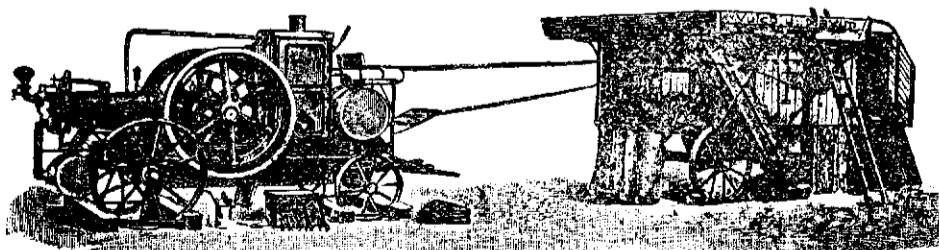
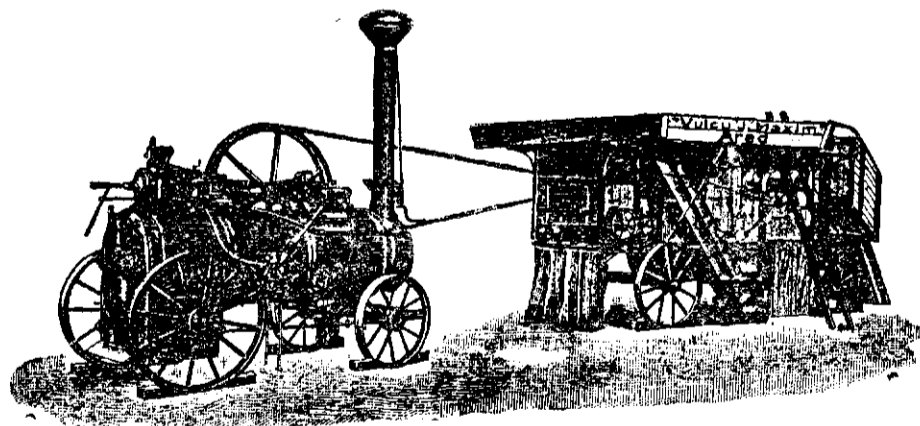
Mai de multe-ori premiat cu medalie de aur și argint.

MAXIM I. VULCU

FABRICANT ȘI NEGUȚĂTOR DE MAȘINI

A R A D, Strada Fábrián László n-rul 5—6. Telefon nr. 608.

Atrag atențiunea Onor. public asupra marelui meu magazin de mașini și fabricate americane, ca cele mai bune și renumite mașini de săcerat și legat snopi Plano, fabricatul cel mai bun al lui Cormac din America, mașini de cosit nutreț și Garnituri compl. de treerat cu aburi sau motor. Uleiuri de mașină și motoară,

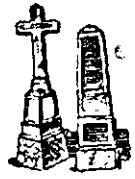
curele, unsoare de mașină, saci, ponieve, măji, și toate trebuincioasele mașinilor de treerat, precum și pluguri, grape americane, mașini de sămănat și tăiat nutreț și, alte requisite economice.

Se caută o mașină de 10 ori de 12 puteri de cai spre cumpărare.

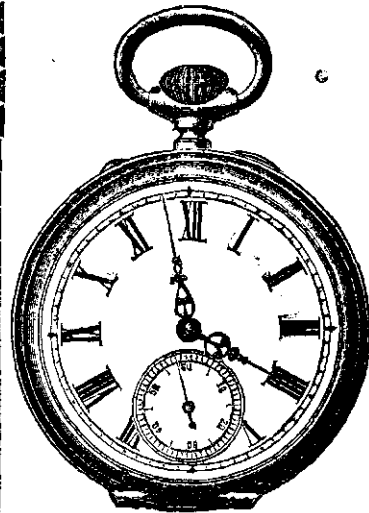
Câtiva învățăcei din casă bună cu 2—3 clase gimnaziale angajezi.

Premiat cu diplomă dela corp. meseriaşilor.

Botházy László,
sculptor și întreprinzător de beton
și piatră de artă, depozit de nisip.
Nagyvárad, — Erzsébet-utca.

Primesc ori-ce lucrări ce se refer la
brânşa mea precum lucrări la edi-
ficii și cripte cu diferite expoziții,
de piatră și marmoră, apoi cruci,
monumente, etc. — Lucrez în beton
cu mare pricepere, precum caldă-
râm de beton, canale, poduri de
beton cu fier, table de ciment, bazine de asfalt.
Trimit desennu și catalog. — Voiesc să atrag
atenția on. public prin lucru bun și prețuri ieftine.
Liferez pietri și nisip în cant. mare.

Cele mai bune

oroloage

cele mai solide și cele mai moderne

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zăşie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

Brauswetter János

orologer în SZEGED

CATALOG CU 2000 CHIPURI SE TRIMITE GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu proccas
la ziarul „Románul” (adecă scria că a cotit anunțul în „Románul”). Core-
pondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

NUMAI ÎN SALONUL DE MODE

GEORGE RUMMEL

SIBIIU, HONTERUSGASSE Nr. 5.

se execută costumele cele mai bune și strict
englezești, precum și alte haine. Pune la
dispoziția stim. dame cele mai nouă și cla-
sice jurnale. Ori-ce comandă se execută în
8—10 zile. — La damele din provincie iau
probe în 6 ore de două ori. Haine de doliu
le execut în 12 ore. — Convingerea e si-
guranța cea mai bună! — Rugând sprijin

Cu stimă:

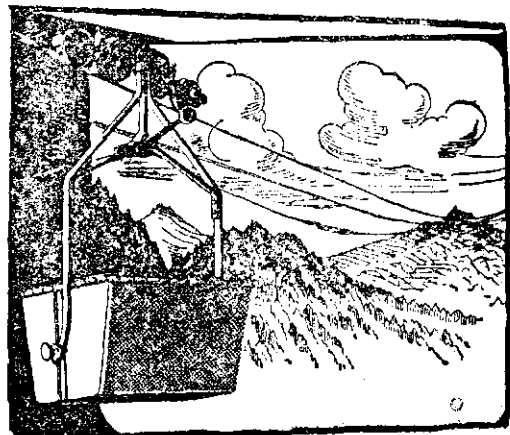
GEORGE RUMMEL

Fabrica de mașini LAUFER JÓZSEF,

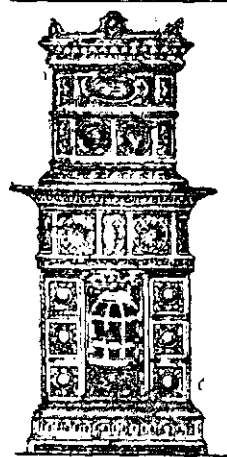
BUDAPEST,

VI., PALOTAI-UT 15-11.

Linii funiculare, șghia-
buri de precipitat va-
goanele pentru mine,
osii de transmisii bre-
vetate »Balon«, cângi
automate de descărcat,
macazuri, mașini de re-
morsaj cu lanțuri sau
frânghii. Aranjamente
Skips și de încărcat,
elevatoare și transpor-
teure, etc.

Fabricant de cuptoare de lut.

SCHÖN JÓZSEF, Lugos

Szt. István-u. 36. Kossuth-u. 21.

Atrage atențiunea on. public că pri-
mește pregătirea a ori-ce fel de

cupatoare

descărcare și zidirea vetrelor de fert cu
prețuri convenabile și pe lângă servi-
ciu prompt și conștiințios.

Comandele se execută imediat.

Karl Schulleri

atelier de cuptoare,

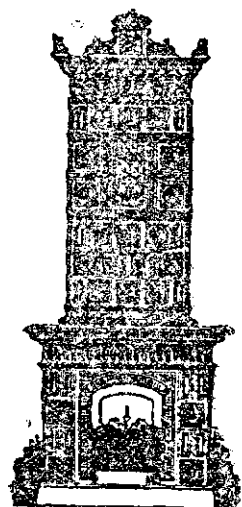
Sibiiu, Târgul Fânului 7.

Execută:

cupatoare cu căhăli

În toate colorile, precum și încălzite în forma
Meissner și Kastel, îmbrăcate în căhăli.
Deasemenea construiesc cuptoare de fier
din căhăli albe și vinete.

Primesc și tot felul de reparaturi, ce
se țin de brânşa mea. Comande primește
și dl Victor Roth, prăvălie de coloniale,
Sibiiu, Strada Sării (Salzgasse) Nr.

**Ligeti
Sándor,**

colorator de geamuri, atelier
industrial pentru mozaicuri
de sticlă și rame de aramă

Budapest,

IV. Papnevelde-utca 8. sz.

Lucrează artistic geamuri de
biserică colorate, mozaicuri
de sticlă și rame de aramă
dela cele mai simple până la
cele mai complicate, cu pre-
țuri moderate. — Geamurile
aproape tuturor bisericilor gr.
cat. sunt lucrate în atelierul
meu, între cari și ferestrite
bisericeii noi zidite din Szász-
Ujfalu (lângă Aiud) toate sunt
lucrate în atelierul meu propriu.

